

XVI.

Betænkning

over

Lovforslaget angaaende Forandring i de for Deelagtighed i Kjøbstædernes
communale Valg gjældende Regler.

(Afgiven af Landstingets Udvalg.)

Undertegnede Udvalg, som af Landstinget er nedsat i Anledning af Lovforslaget „angaaende Forandring i de for Deelagtighed i Kjøbstædernes communale Valg gjældende Regler,“ skal, efterat have gennemgaaet selve Udkastet og de ifølge Indenrigsministeriets Circulaire af 17de Mai s. A. om denne Sag indkomne Erklæringer, afgive følgende Betænkning.

Naar det i Almindelighed maa ansees for lidet ønskeligt, at en ifølge sit Væsen nøie sammenhængende Lovgivningsmaterie udstyffes i forskjellige smaa Lovarbejder, saa er en af Hovedgrundene den, at den nødvendige Consistentens i den hele Tankegang og den rette Harmoni imellem alle de forskjellige Dele deraf ved ikke lidet vanskeliggjøres. Et Beviis herpaa afgiver nærværende Sag. Regjeringen har nemlig meent fortiden at burde indskrænke den Opgave, ved en omfattende organisk Lov at ordne Communerens Selvbestyrelse under Statens Tilsyn, til den ulige letteste Deel af denne, at bringe Sammensætningen af de communale Autoriteter i bedre Samklang med Forholdenes nærværende Udvikling. Men selv med denne Begrænsning er der en vis Afsluttethed i Opgaven, og hvis man havde søgt dens Løsning igjennem den samme, baade Land og Kjøbstad omfattende Lov, vilde man neppe være kommet til at opstille tvende aldeles forskellige Valgsystemer — et for Sogneforstander-

skaberne og Amtsraadene og et for Borgerrepræsentantskaberne — saaledes som nu er skeet ved Loven af 22de Marts 1855 og ved det Lovforslag, som er Gjenstand for nærværende Sag.

Skulde der kunne være Anledning til, umiddelbart efterat man gennem langvarige Forhandlinger omstøder er kommet til de ved Lov 22de Marts 1855 fastsatte Regler for de communale Valg for Landdistricterne, nu at følge aldeles forskellige Principer med Hensyn til de communale Valg i Kjøbstæderne, saa maatte det kunne paavises, at der i disses særlige Forhold ligger en særlig Grund mod Anvendeligheden af det saaledes vedtagne Valgsystem. Men Udvalget skjønner ikke rettere, end at dette ingenlunde er Tilfælde. Der kan saaledes vist nok mod dette System erindres, at det, ved at dele Valgerne i tvende Classer, kan fremkalde ubehagelige Modsetninger og skadelige Rivninger; men dette er aabenbart noget, som ligger i Systemet, ikke i Kjøbstadforholdene, og som derfor finder Anvendelse lige saa fuldt paa Landet, som i Byerne. Hvis derfor den derpaa byggede, i sin Tid ingenlunde oversete Indvending nu skulde befindes afgjørende, saa vilde den rette Følge deraf ikke være den, at man ved Siden deraf forsøgte sig i et andet System, men den, at Loven af 22de Marts s. A. heelt maatte forandres. Har man derimod i sin Tid, ved denne Lovs Afgielse og Vedtagelse, havt Ret i, at denne Betænkning